

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 6 - QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: bà Trần Thị Thu Nga.

Thư ký phiên họp: ông Nguyễn Ngọc Lâm, chức danh Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 6- Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 6- Quảng Ninh tham gia phiên họp: bà Tạ Thị Huyền - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 02 năm 2026 tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 6- Quảng Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 225/2025/TLST-VDS ngày 24 tháng 12 năm 2025 về việc: “*yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2026/QĐST-VDS, ngày 02 tháng 02 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị T.

Nơi cư trú: khu phố H, phường M, tỉnh Quảng Ninh.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1/Chị Nguyễn Thị H.

Nơi cư trú: khu T, phường M, tỉnh Quảng Ninh.

2/Chị Nguyễn Thị T1.

Nơi cư trú: khu phố H, phường M, tỉnh Quảng Ninh.

3/Chị Nguyễn Thị T2.

Nơi cư trú: thôn D, phường L, tỉnh Quảng Ninh.

Người bị yêu cầu: anh Nguyễn Duy M, sinh năm 2005.

Nơi cư trú: khu phố H, phường M, tỉnh Quảng Ninh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu, bản tự khai và lời khai của người yêu cầu bà Nguyễn Thị T trình bày: Anh Nguyễn Duy M là con chung của bà T và ông Nguyễn Văn L. Từ khi sinh ra anh M có tình trạng sức khỏe không được ổn định, thường xuyên mệt mỏi, phải phải theo dõi, điều trị theo chỉ định của cơ sở y tế về bệnh thiếu năng trí tuệ nặng. Trong cuộc sống sinh hoạt hàng ngày anh M không nói được, không giao tiếp được với người xung quanh, tuy nhiên anh M vẫn nghe, hiểu và tiếp nhận và thực hiện theo khả năng của mình. Trong sinh hoạt cá nhân hàng ngày anh M vẫn cần phải có người hỗ trợ, trông nom. Gia đình không cho

anh M đi học trường cho người khuyết tật, khi đến tuổi đi học cho đến nay Trong gia đình, họ hàng 3 đời không ai bị bệnh tâm thần. Anh M chưa điều trị bệnh tâm thần, thần kinh và các bệnh liên quan đến sọ não ở bệnh viện. Anh M hiện đang được hưởng chế độ người khuyết tật theo chế độ chính sách của địa phương.

Nay bà T đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Duy M mất năng lực hành vi dân sự.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Nguyễn Thị H, chị Nguyễn Thị T1, chị Nguyễn Thị T2 là các chị ruột của cháu M đều thống nhất với lời khai của bà T về yêu cầu tuyên bố anh M mất năng lực hành vi dân sự.

Lời khai của những người hàng xóm là ông Phạm Hữu T3, ông Nguyễn Văn N và đại diện chính quyền địa phương đều xác nhận tình trạng sức khỏe của cháu Nguyễn Duy M như lời khai của bà T.

Ngày 29/12/2025 Tòa án nhân dân khu vực 6- Quảng Ninh đã ra quyết định trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần đối với cháu Nguyễn Duy M.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 20/KLGĐ ngày 30/01/2026 của V kết luận: *đối tượng Nguyễn Duy M bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.*

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát về việc tuân theo pháp luật, quan điểm giải quyết việc dân sự: về tố tụng: Tòa án đã xác định đúng thẩm quyền, xác định đúng người có quyền yêu cầu. Về nội dung: căn cứ kết luận giám định sức khỏe tâm thần của V có đủ cơ sở xác định cháu Nguyễn Duy M bị mất năng lực hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 6 - Quảng Ninh nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu: theo các tài liệu có trong hồ sơ thì bà T là mẹ đẻ của anh Nguyễn Duy M, nên bà T có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với anh M theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[2] Về tố tụng: yêu cầu của của bà T tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự là yêu cầu về việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự, anh M có nơi cư trú tại phường M, tỉnh Quảng Ninh thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 6 – Quảng Ninh theo điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự; khoản 2 Điều 1 Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Bộ luật Tố tụng dân sự, luật Tố tụng hành chính, luật Tư pháp người chưa thành niên, luật Phá sản và luật Hòa giải, đối thoại tại Tòa án năm 2025.

[3] Về việc vắng mặt của người yêu cầu và những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan tại phiên họp, những người này vắng mặt đều có đơn xin vắng

mặt. Căn cứ khoản 2, 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[4] Xét nội dung yêu cầu: căn cứ vào Bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 20/KLGĐ ngày 30 tháng 01 năm 2026 của V kết luận: *đối tượng Nguyễn Duy M bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.* Do đó yêu cầu của bà T có cơ sở chấp nhận theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

[5] Về người giám hộ: Anh M là con chung của bà T và ông L, tuy nhiên ông L đã chết, đồng thời anh M chưa có vợ. Do vậy bà T là người giám hộ đương nhiên của cháu M theo quy định tại khoản 3 Điều 53 của Bộ luật Dân sự. Bà T thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58 Bộ luật Dân sự và thực hiện quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 59 Bộ luật Dân sự.

[5] Về chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần: Bà T phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần.

[6] Về lệ phí dân sự sơ thẩm: bà Nguyễn Thị T phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc Dân sự sơ thẩm theo quy định tại Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức, thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370, Điều 371, Điều 372; Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; khoản 2 Điều 1 Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật Tố tụng hành chính, Luật Tư pháp người chưa thành niên, Luật Phá sản và Luật Hòa giải, đối thoại tại Tòa án năm 2025. Điều 22; khoản 3 Điều 53; Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự. Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị T.

Tuyên bố anh Nguyễn Duy M, sinh năm 2005, địa chỉ: khu phố H, phường M, tỉnh Quảng Ninh mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1966; nơi cư trú: khu phố H, phường M, tỉnh Quảng Ninh là người giám hộ cho anh Nguyễn Duy M.

Bà Nguyễn Thị T thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự và thực hiện quản lý tài sản của người được giám hộ theo quy định tại Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

- Về chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần bà T chịu chi phí đối với

yêu cầu Giám định pháp y tâm thần và đã nộp đủ.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Thị T phải chịu 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) lệ phí việc Dân sự sơ thẩm, được trừ vào số tiền 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0002700 ngày 24/12/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh Quảng Ninh.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày niêm yết quyết định theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị trong thời hạn theo quy định tại khoản 2 Điều 372 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- Người yêu cầu;
- Người có QLNVLQ;
- VKSND khu vực 6 – Quảng Ninh;
- Phòng THADS khu vực 6 – Quảng Ninh;
- UBND phường Móng Cái 1, Quảng Ninh;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Thu Nga